

Na podlagi določil 16. in 19. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) ter 16. člena statuta Občine Velike Lašče (Uradni list RS, št. 34/95) je Občinski svet občine Velike Lašče na 34. seji dne 3. aprila 1998 sprejel

O D L O K

o varstvu virov pitne vode na območju Občine Velike Lašče

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1.č len

S tem odlokom se določajo zavarovana območja virov pitne vode, varstveni pasovi in ukrepi za zavarovanje teh virov pred onesnaženjem.

2.č len

S tem odlokom se zavarujejo vsi viri pitne vode, in sicer:

- aktivni vodni viri, ki se uporabljajo za oskrbo javnih ali lokalnih sistemov s pitno vodo,
- perspektivni vodni viri, ki so predvideni za oskrbo javnih ali lokalnih sistemov s pitno vodo.

3.č len

Obseg zavarovanih območij virov pitne vode in varstvenih pasov je grafično prikazan v kartografski predlogi hidrogeoloških razmer na območju Občine Velike Lašče in v strokovnih podlagah za zavarovanje zajetij pitne vode in perspektivnih vodnih virov, ki jih je izdelal Hydroconsulting d.o.o. Dragomer in se nahaja na vpogled na Občini Velike Lašče.

Kartografska predloga vsebuje podatke o lokacijah vodnih virov, njihovih izdatnostih, mejah prispevnega območja, litološki sestavi tal, hidroloških in hidrogeoloških razmerah zemljišča, kakor tudi vrise mej varstvenih pasov v prostorskih katastrskih načrtih v merilu 1:5000 na celotnem območju Občine Velike Lašče in tudi na območjih sosednjih občin.

II. VARSTVENI PASOVI

4.č len

Zavarovana območja virov pitne vode so razdeljena v naslednje varstvene pasove:

- najožji varstveni pas (območje 1) z najstrožjim režimom varovanja,
- ožji varstveni pas (območje 2) s strogim režimom varovanja,
- širši varstveni pas (območje 3) z blagim – sanitarnim režimom varovanja.

5. člen

S tem odlokom se zavarujejo naslednji vodni viri:

Aktivni vodni viri – zajetja z vsemi tremi varstvenimi pasovi:

- zajetje Bavdki,
- vrtini VM/1 in VM/2 v Marinčkih,
- zajetje Borovec Karlovica,
- zajetje Došč aki,
- zajetje Dvorska vas (krivi studenec in Perile),
- zajetje Kaplanovo,
- zajetje Lužarji Strmica,
- zajetje Logarji,
- zajetje Marinčki,
- zajetje za področje Kakav,
- zajetje Podžaga,
- zajetje Selo Dednik Naredi,
- zajetje Srobotnik,
- zajetjeŠ krlovica,
- zajetje Rob – Velike Lašče,
- zajetje z vrtino R 2/88,
- zajetje z vrtino R 3/88,
- Pirman Šurki,
- Mali Osolnik.

Perspektivni vodni viri – predvidena zajetja z vrtinami – zajetja z varovalnim širšim, ožjim in najožjim varstvenim pasom.

III. VARSTVENI UKREPI

6.č len

Z namenom zavarovanja posameznih varstvenih pasov vodnih virov ta odlok določa kaj je na območju posameznega varstvenega pasu:

- prepovedano (graditi, izvajati, uporabljati, vgrajevati, in odlagati),
- obvezno (graditi, izvajati in sanirati),
- dovoljeno (izvajati, graditi in adaptirati, nadzidati in prizidati),
- potrebno preurediti.

7.č len

Območje varstvenih pasov vodnih virov na območju Občine Velike Lašče in vodnih virov, ki se nahajajo na območju drugih občin, njihovi varstveni pasovi pa segajo na območje Občine Velike Lašče, se v tem delu zaščitijo s tem odlokom. Območja varstvenih pasov vodnih virov, ki se nahajajo na območju Občine Velike Lašče, njihovi varstveni pasovi pa segajo na območja sosednjih občin, se v tem delu zaščitijo z ustreznim aktom sosednje občine. Predlog zaščite in strokovne podlage pripravi občina, na območju katere se vodni vir nahaja.

8.č len

Varstveni ukrepi se seštevajo. Vsi ukrepi, ki veljajo za širši varstveni pas (območje 3) veljajo tudi za oba znotraj le-tega ležečega pasova (območje 2 in 1).

9.č len

Najožji varstveni pas – območje 1, predstavlja območje z najstrožjim režimom varovanja, v katerem je dovoljena le dejavnost, ki je namenjena oskrbi s pitno vodo. Zemljišče najožjega varstvenega pasu mora biti odkupljeno in zemljiško knjižno vpisano na lastnika vodovoda (koncedenta).

Obmō je mora biti fizično zavarovano – ograjeno in opremljeno z opozorilnimi tablam. Dostop na območje najožjega varstvenega pasu je dovoljen le pooblaščenim osebam upravljalca vodovoda, inšpekcijskim organom ter pooblaščenim delavcem pristojnih zdravstvenih organizacij za kontrolo in spremljanje kvalitete pitne vode.

V obmō ju najožjega varstvenega pasu ni dovoljena uporaba tehničnih sredstev za zaščito in uravnavanje rasti rastlin, uničevanje podrasti inš kodljivcev ter organsko gnojenje.

10.č len

Ožji varstveni pas – območje 2, predstavlja območje s strogim režimom varovanja in zajema prostor, kjer obstaja možnost direktnega onesnaženja vodnega vira.

11.č len

V ožjem varstvenem pasu je:

Prepovedano:

1. Graditi

- proizvodne in obrtno servisne objekte,
- energetske objekte, ki bi s svojo tehnologijo škodljivo vplivali na vodni vir,
- stanovanjske in poslovne objekte brez rešene dispozicije odpadnih in padavinskih voda preko kanalskega sistema izven območja varstvenih pasov z obveznim čiščenjem na čistilni napravi,
- pralnice avtomobilov,
- kampe, kopališča,
- magistralne in regionalne ceste ter železnice,
- skladišča nafte in naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi.
- naftovode,
- plinovode,
- ponikovalnice za odpadne vode in padavinske vode iz cestišč,
- komunalne čistilne naprave nad 2000 EE,
- objekte, ki bistveno zmanjšujejo količino vodnega vira,
- odlagališča in pretovorne postaje komunalnih in posebnih odpadkov in začasna skladišča posebnih odpadkov,
- pokopališča,
- podzemna skladišča,
- bencinske servise.

2. Izvajati

- cestni in železniški promet nevarnih in škodljivih snovi, ki so navedene v predpisih o o prevozu nevarnih snovi po nezaščitenih cestah in železnicah,
- izkop gramoza ob in iz vodotokov in v novih gramoznicah ter eksploatacijo kamna v kamnolomih in peskokopih.
- spremembo namembnosti in dejavnosti objektov, če se s tem povečuje nevarnost za vodni vir,
- namakanje kmetijskih površin,
- gnojenje tal z odplakami in odpadki,
- ponikanje padavinskih voda s prometnih in manipulacijskih površin,
- povečano črpanje tehnološke vode iz vodnjakov izven vodarn,
- vrtnanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodiš kodljiva.

3. Uporabljati:

- rastlinska zaščitna sredstva in gnojila, ki vsebujejo strupene snovi, ki se v pitni vodi približujejo mejni koncentraciji, opredeljeni v predpisih o higieni neoporečnosti pitne vode,
 - za vodo nevarne in škodljive snovi pri vzdrževanju železniških tirov in drugih zunanjih objektov.
4. Vgrajevati:
- nova ureditvena območja naselij in širiti obstoječa.
5. Odlagati:
- odpadke.

12.č len

V ožjem pasu je dovoljeno:

1. Graditi

- neprepustno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte, neprepustnost mora izvajalec dokazati z atestom,
- utrjene nepropustne prometne in manipulacijske površine,
- lovilne sklede za obstojeh a skladišča za nevarne snovi, kamor je mogoče ujeti tudi rabljeno pñ arno vodo.

2. Izvajati

- odvajanje fekalne (komunalne) in tehnološke vode v javno kanalizacijo,
- odvajanje vode iz utrjenih prometnih in manipulacijskih površin,
- opremljanje cest z ustrezno signalizacijo (opozorilne table).

3. Sanirati

- obstoječa skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih inš kodljivih snovi, ki niso zgrajena skladno s predpisi o gradnji le-teh.

13.č len

V ožjem varstvenem pasu je dovoljeno:

1. Izvajati

- dejavnost, ki služi oskrbi s pitno vodo,
- proizvodne in obrtne dejavnosti v obstoječih objektih, za katere pooblašena organizacija iz 29. člena tega odloka ugotovi, da ne predstavljajo nevarnosti za kvaliteto in količino pitne vode,
- športno rekreacijske dejavnosti.

2. Graditi

- stanovanjske hiše v vrzelih obstojeh ih zazidalnih površin ne da bi se bistveno pově alo število prebivalcev na tem območju, če je urejeno odvajanje in čiščenje odplak,
- nadomestne stanovanjske hiše za objekte iz tega varstvenega pasu,
- objekte družbenega standarda za osnovno preskrbo prebivalstva,
- objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev,
- skladišča za kurilno olje s prostornino 5 m³ in
- športno-rekreacijske objekte z minimalnimi spremljajočimi objekti.

3. Adaptirati, nadzidati in prizidati

- objekte in naprave tako, da ne ogrñ ajo virov pitne vode.

14.č len

V ožjem varstvenem pasu je potrebno preurediti:

- greznice in gnojišča tako, da ni nevarnosti pronicanja v podzemno vodo oziroma prelivanja na površino,
- obstoječe ceste in železniške proge tako, da se z rekonstrukcijo le-teh doseže, da v primeru incidentov morebitne razlite tekočine ne morejo pronicati in ponikati do podzemne vode.

15.č len

Širši varstveni pas (območje 3) predstavlja območje z blagim – sanitarnim režimom varovanja in zajema prostor, kjer obstaja možnost, da se padavine iz celotnega padavinskega območja infiltrirajo oziroma povš insko pritē ejo do izvira vode, oziroma prostor, kjer naj se zagotavlja zaščita pred razpadajočimi ali težko razpadajočimi snovmi, ter nevarnimi kemičnimi in radiološkimi onesnaženji.

16.č len

V širšem varstvenem pasu je prepovedano:

1. Graditi

- proizvodne, energetske obrtne in servisne objekte, ki pomenijo nevarnost za vir pitne vode,
- skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki so večja kot 25 m³ za posamezni rezervoar (200 m³ v zaključ eni enoti) oziroma ali so večja kot jih dopuščajo predpisi o tem kako morajo biti zgrajena in opremljena skladšč a ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi,
- naftovode,
- ponikovalnice za odpadne vode,
- nove komunalne čistilne naprave nad 2000 EE,
- objkte, ki bistveno zmanjšujejo izdatnost vodnega vira,
- odlagališča in pretovorne postaje komunalnih in posebnih odpadkov in začasna skladišča posebnih odpadkov,
- pralnice avtomobilov, ki nimajo prikljū ka na kanalizacijo,
- nova pokopališča.

2. Izvajati

- cestni in železniški tranzitni promet nevarnih in škodljivih snovi, ki so navedena v predpisih o prevozu nevarnih snovi po nezaščitenih cestah in železnicah,
- izkop gramoza ob vodotokih in iz njih, ter v novih gramoznicah, ki pomenijo nevarnost za vir pitne vode,
- izkop peska in kamna (z izjemo kamnolomov, ki so opredeljeni kot kamnolomi posebnega družbenega pomena),
- spremembo namembnosti in dejavnosti objektov, če se s tem povē uje nevarnost za vodni vir,
- povečano črpanje tehnološke vode iz vodnjakov izven vodovodnega sistema,
- sečnjo in spravilo lesa v večjem obsegu brez vednosti upravljalca vodovoda,
- posek lesa na večji površini, tako, da obstoji možnost zmanjšanja izdatnosti vodnega vira,
- množično vzrejo živali,
- gnojenje tal z odplakami in odpadki,
- vrtanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodiš kodljiva.

3. Uporabljati

- rastlinska zaščitna sredstva in gnojila, ki vsebujejo strupene snovi, ki se v pitni vodi približujejo mejni koncentraciji (ogrožajo vodni vir) in so opredeljene v predpisih o higieni neoporečnosti pitne vode.

4. Vgrajevati

- toplotne črpalke – izmenjevalec na podlagi uporabe podtalnice.

5. Odlagati

- odpadke.

17.č len

V širšem varstvenem pasu je dovoljeno:

1. Graditi

- stanovanjske hiše v vrzelih obstoječih strnjjenih naselij ne da bi se bistveno povečalo število prebivalcev in če je ustrezno urejeno odvajanje in čiščenje odplak,
- nadomestne stanovanjske hiše za objekte iz tega varstvenega pasu,
- objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev,
- objekte družbenega standarda za osnovno oskrbo prebivalstva,
- skladišča za kurilno olje prostornine do 200 m³ skladišča morajo imeti prvo stopnjo zaščite (dvoplaščna zaščita).

2. Izvajati

- proizvodne in obrtne dejavnosti v obstoječih objektih, za katere pooblaščen organizacija iz 29. člena ugotovi, da ne ogrožajo kakovosti pitne vode,
- športno-rekreacijske dejavnosti,
- ponikanje strešnih voda,
- namakanje kmetijskih površin s čisto vodo,
- pokop na območju, kjer je nad podtalnico ugotovljena plast za vodo neprepustne gline,

3. Adaptirati, nadzidati in prizidati

- objekte in naprave tako, da ne ogrožajo virov pitne vode.

18.č len

V širšem varstvenem pasu je obvezno:

1. Graditi

- vodotesno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte; vodotesnost mora izvajalec dokazati z atestom,
- greznice za individualne stanovanjske objekte, pri katerih ni možno odvajati fekalne vode v javno kanalizacijo skladno s strokovnim navodilom o urejanju gnojišč in greznic. Te greznice so zadržane, in sicer do zgraditve nove javne kanalizacije,
- urejene neprepustne manipulacijske površine z odvodom meteornih voda v kanalizacijo (ali prek maščobnika v ponikovalnico),
- lovilne skledice za obstoječa skladišča za nevarne snovi, kamor je možno ujeti tudi rabljeno požarno vodo.

2. Odvajati

- v kanalizacijo odpadne (komunalne) in tehnološke vode.

3. Opremiti

- ceste z ustrezno signalizacijo (opozorilne table).

4. Sanirati

- obstoječa skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih inš kodljivih snovi, ki niso zgrajena skladno s predpisi o gradnji le-teh,
- obstoječe bencinske servise, tako, da imajo največjo skupno površino skladišča 200 m³ in prvo stopnjo zaščite (dvoplaščna cisterna s stalnim merjenjem tekočine med plašči ali s signalizacijo).

5. Izvajati

- rekonstrukcije obstoječih cest in železniških prog tako, da v primeru nesreč morebitne razlite tekočine ne morejo ponikati v podtalnico.

IV. POSEBNI UKREPI

19.č len

Vodnogospodarske in druge posege v vodotoke na območju varstvenih pasov je treba izvajati tako, da ne bo ogrožen vodni vir.

20. člen

Hitrost vozil, ki prevažajo nafto, naftne derivate, nevarne inš kofljive snovi po cestah in železnici na območju širšega varstvenega pasu je omejena na 40 km/uro.

21.č len

Varstveni pasovi vodnih virov se označijo z opozorilnimi tablami. Table se postavijo na meji pasu ob cestah in poteh.

22.č len

O režimu upravljanja z zemljišči in gozdovih v posameznih varstvenih pasovih obvestijo njihove lastnike pristojne službe Občine Velike Lašče.

23.č len

Občina Velike Lašče uvede in vodi kataster skladišč nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi in drugih nevarnih onesnaževalcev, ki so v območju varstvenih pasov virov pitne vode. Ta mora biti izdelan v rokih in po metodologiji, ki jo predpišejo predlogi sanacijskih ukrepov.

V. NAČIN NADZORA NAD IZVAJANJEM UKREPOV NA ZAVAROVANIH OBMOČJIH

24.č len

1. Nadzor nad izvajanjem ukrepov na zavarovanih območjih izvajajo:

- pooblašene institucije za izvajanje kontrole nad kvaliteto pitne vode in stanjem objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo ter varovanih področij,
- inšpekcijski organi, predvsem vodnogospodarska in zdravstvena inšpekcija z izdajanjem soglasij in dovoljenj ter neposrednega inšpekcijskega nadzora,
- upravni delavci na področju upravnih postopkov izdajanja lokacijskih in gradbenih dovoljenj za posege v prostor na območju varovanih področij vodnih virov,
- upravljalci javnih in lokalnih vodovodnih sistemov,
- uporabniki pitne vode.

2. Nadzor se izvaja nad:

- stanjem zemljišč, objektov, prometnic in vodotokov,
- dokumentacijo za izvajanje posegov v prostoru zavarovanih območij,
- predpisanimi postopki in izvajanjem zaščitnih ukrepov na objektih in manipulativnih prostorih,
- izvajanjem omejitev pri rabi prostora na zavarovanih področjih v prostorskem planu oziroma v upravnem postopku pridobitve lokacijskega in gradbenega dovoljenja.

VI. OBSEG SANACIJSKIH UKREPOV, ROKI IN NOSILCI IZVAJANJA

25.č len

Za ugotovitev in določitev onesnaževalcev ter uspešno sanacijo obstoječega stanja v varstvenih pasovih virov pitne vode je potrebno izdelati predloge sanacijskih ukrepov. Po naročilu Občine Velike Lašče jih je izdelala za to področje strokovno usposobljena institucija, potrdi pa jih občinski svet.

Onesnaževalci v varstvenih pasovih in občina kot nosilec razvoja komunalne infrastrukture morajo

na podlagi sprejetih sanacijskih ukrepov izdelati sanacijske programe, ki morajo vsebovati tehnično rešitev sanacije, koncept financiranja, roke za izvedbo in ostale obveznosti. Sanacijski programi morajo biti izdelani v roku treh let po uveljavitvi tega odloka. Sanacijske programe predpišejo pristojne inšpekcijske službe, ki tudi opravljajo nadzor nad izvajanjem le-teh.

Sredstva za izdelavo sanacijskih programov ter njihovo izvedbo zagotavljajo onesnaževalci za svoje programe in Občina Velike Lašče za sanacijo v smislu ekološke sanacije nelegalnih odlagališč in izgradnje komunalne in druge potrebne infrastrukture. Izvajanje sanacijskih programov mora biti vključeno v letne plane onesnaževalcev in občinski proračun.

VII. NAČIN UVELJAVLJANJA VAROVALNEGA REŽIMA

26.č len

Uveljavljanje varovalnega režima na zavarovanih območjih se uresničuje:

- z izvajanjem postopkov sanacije objektov naprav, prometnic in zemljišča na območju varstvenih pasov vodnih virov,
 - s predpisovanjem pogojev sanitarne zaščite v lokacijskih postopkih za objekte ki se predvidevajo v varstvenem pasu,
 - z nadzorom in inšpekcijo nad izvajanjem zaščitnih in drugih ukrepov v zavarovanem območju vodnega vira,
 - z omejevanjem izkoriščanja kmetijskih površin in drugih naravnih virov (gramoz, vodne količine).
- Uveljavljanje varovalnega režima prične v roku 8 dni po uveljavitvi tega odloka, dolžne so ga izvajati vse upravne službe ki izvajajo upravne postopke za območje občine Velike Lašče.

VIII. KAZENSKA DOLOČBA

27.č len

Z denarno kaznijo od 20.000 do 120.000 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki krši določila 9., 11., 12., 13., 14., 16., 17. in 18. člena tega odloka

Z denarno kaznijo od 10.000 do 40.000 SIT se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo od 5.000 do 50.000 SIT se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Kdor krši s tem odlokom določeno stanje, nosi tudi vse stroške za vzpostavitev v prvotno stanje.

IX. PREHODNE IN KONČNE ODLOČBE

28.č len

Upravljalci vodovodov morajo v dveh letih po uveljavitvi tega odloka urediti najožje varstvene pasove aktivnih zajetij, s katerimi upravljajo na način, kot to določa 9. člen tega odloka.

29.č len

Za vse posege v varstvenih pasovih, ki jih omogoča in dovoljuje ta odlok, mora pred izdajo lokacijskega dovoljenja investitor pridobiti oceno vpliva posega na vir pitne vode pri pooblašeni organizaciji, ki spremlja kakovost vode na območju Občine Velike Lašče. Ocena je podlaga za izdajo soglasja pristojne zdravstvene inšpekcije.

30.č len

Če se z ukrepi iz ožjega varstvenega pasu omeji obstoječe izkoriščanje kmetijskega zemljišča je lastnik kmetijskega zemljišča upravičen do odškodnine po splošnih predpisih o odškodnini. Breme omejitve rabe zemljišča se lahko vpiše v zemljiško knjigo na osnovi ugotovljenega javnega interesa, usklajenih planskih dokumentov in izplačane odškodnine iz prvega odstavka tega člena. Odškodnino je dolžan poravnati upravljalec vodovoda (koncesionar). Le-temu mora biti ob ceni pitne vode zagotovljen vir sredstev (ekološka taksa).

31.č len

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 3200-02/98

Velike Lašče, dne 2. aprila 1998.

Predsednik
Občinskega sveta
občine Velike Lašče
Peter Indihar l. r.

[Uradni list RS d.o.o.](#)